

مصاحبه آقای هوشنگ اعلم، نماینده نشریه ایران خبر (واشنگتن) در تهران با آقای دکتر ابراهیم یزدی (۷۴/۰۴/۰۶)

س ۱- اصرار ایران در مورد فتوای قتل سلمان رشدی، با چه عکس‌العملی از سوی کشورهای اروپایی روبرو خواهد شد؟ آیا امکان تحریم اقتصادی ایران وجود دارد؟ اصولاً نظر شما در مورد این مسئله چیست؟

ج - قرائن و شواهد حاکی است که کشورهای اروپایی در مسئله سلمان رشدی موضع جدی دارند و بر فشارهای خود به ایران خواهند افزود. در بیانیه پایانی کنفرانس سران هفت کشور صنعتی جهان در هالیفاکس نیز از ایران خواسته شده است فتوای قتل سلمان رشدی را لغو نماید. اگر ایران نتواند نظر کشورهای اروپایی را تأمین نماید، احتمال آن هست که اروپا نیز، اگر چه محدودتر، به تحریم اقتصادی آمریکا علیه ایران بپیوندد.

س ۲- به نظر می‌رسد روسیه تلاش دارد از شرایط پیش آمده به نفع خود بهره‌برداری کند و با گسترش رابطه با ایران به خصوص در ابعاد اقتصادی و سیاسی به موقعیت تازه‌ای در منطقه دست بیابد. آیا قرار گرفتن در چنین شرایطی به نفع ایران است؟

ج - روابط کنونی میان روسیه و ایران بر اساس منافع مشترک استراتژیک و درازمدت دو طرف بنا نشده و بنابراین شکننده است. در آن صورت ایران از جهات اقتصادی و سیاسی متضرر خواهد شد نه روسیه.

س ۳- با توجه به شرایط اقتصادی ایران و آنچه به عنوان تحریم اقتصادی مطرح است، پیش‌بینی شما در مورد آینده چگونه است؟

ج - در صورت ادامه وضع کنونی، آینده اگر بدتر از وضع فعلی نباشد، بهتر هم نخواهد بود. وخامت اوضاع کشورمان تنها به دلیل تحریم اقتصادی خارجی نیست. بلکه بخش اصلی آن داخلی و محصول وضعیت حاکمیت کنونی است. تجربه تاریخی، بخصوص در زمان حکومت ملی مرحوم دکتر مصدق، نشان داده است که با یک دولت ملی که اعتقاد و همدلی همه مردم را جلب کرده باشد، و با یک برنامه صحیح و حساب‌شده کارشناسانه و با مدیران لایق و بخصوص امین و درستکار نه تنها می‌توان در برابر تهدیدات خارجی و محاصره اقتصادی مقاومت کرد، بلکه از آن به عنوان ابزاری یا فرصتی مناسب با رشد و توسعه ملی استفاده کرد. در شرایط کنونی ایران حل یا تخفیف بحران اقتصادی در گرو حل بحران سیاسی است. اگر دولت نتواند یا نخواهد بحران سیاسی را حل کند، یعنی به تمامی حقوق و آزادی اساسی ملت، مصرحه در قانون اساسی گردن بنهد شرایط لازم برای حل سایر بحران‌ها به وجود نخواهد آمد. بلکه فشارهای اقتصادی سبب تشدید و تعمیق بحران سیاسی می‌گردد و کشورمان با بحران‌های جدی‌تری روبرو می‌گردد.

س ۴- تا چه حد احتمال می‌دهید که در انتخابات آینده جناح افراطی به مواضع قدرت دست یابد و در این انتخابات، جبهه ملی - نهضت آزادی و گروه‌های متمایل به این طیف چه شرایطی خواهند داشت؟

ج - عصر شعارهای تند و افراطی به سر آمده است و زمان شعور، اعتدال و میانه‌روی فرا رسیده است. جریان‌های افراطی، اعم از چپ یا راست، سنتی یا مدرن، بیش از پیش منزوی خواهند شد. انتخابات دوره پنجم مجلس شورا برای ملت و مملکت بسیار حساس و سرنوشت‌ساز است. مردم باید برای استیفای حقوق خود قدم به جلو بگذارند. خط‌مشی نهضت آزادی ایران تلاش برای تأمین حقوق و آزادی‌های مصرحه در قانون اساسی به منظور شرکت در انتخابات می‌باشد و معتقد است اگر گروه‌ها و احزاب سیاسی بر حول این محور عمل کنند حاکمیت ناگزیر از تمکین از قانون اساسی خواهد بود.

سر-مسئله حقوق بشر و آزادی فعالیت احزاب و گروه‌های سیاسی در ایران از نظر شما چگونه تبیین می‌شود؟

ج - اصول مندرج در فصل سوم قانون اساسی، حقوق و آزادی‌های ملت را با صراحت بیان داشته است. آزادی احزاب سیاسی، مطبوعات و اجتماعات از جمله همین حقوق آمده‌اند. می‌توان و باید با استناد به قانون اساسی، که به هر حال یک میثاق و قرارداد ملی است، تلاش‌های سیاسی خود را ادامه داد.

نهضت آزادی ایران

هفتم تیر ماه ۱۳۷۴